

Zer da errugbi inklusiboa?

Sekuentzia honetan errugi inklusiboa zer den eta zertarako sortu zen ikusiko dugu.

Ariketa hauek proposatzen dizkizugu:

- Irudiari erreparatu eta galderei erantzun.
- Bideoa ikusi eta hitzak ordenatu esaldiak osatuz.
- Testua irakurri eta erantzun zuzena aukeratu.
- Hiztegia landu.
- Taldetxotan bildu eta gaiaren inguruan eztabaidatu.

Zer da?

Jarri taldean eta erantzun galdera hauei:

- Zein kirol da irudikoa? Ezagutzen duzu?
- Ezer berezirik ikusten duzu? Zer?

<https://labur.eus/rvWgQ>

Ikusi bideoa

Bideoan Mikel Epalzak eta Jose Manuel Gurrutxagak errugbi inklusiboari buruz hitz egingo digute. Ikusi bideoa eta berridatzi honako esaldi hauek:

bat / egin / genuen: / erraz / zergatik / argi / eta / ez? / Galdera

25 / urte / urterekin / ditu. / 21-22 / eta / hasi / orain / Aritz / zen,

zerotik / Gu / irteten / bost / bagara, / azpitik. / zero / haiek

zeukatelako. / eta / eta / emazteak / joan / Aritz / lana / ginen, / alabak / Ni

nintzenean, / joaten / egiten / ohera / negar / nuen. / Gauero

Irakurri testua

Irakurri 'Zer da errugbi inklusiboa?' testua eta aukeratu zein den erantzun zuzena:

"Ikasitakoa beste belaunaldiari eskaintzeko bihurtzen zara entrenatzaile", esan digu Epalzak.

Errugbian, hamabost jokalariz osatutako bi talde ahalik eta puntu gehien egiten saiatzen dira. Gehienez, 80 minutu iraungo du partidak, eta puntu gehien lortzen dituen taldeak irabaziko du. Horretarako, jokalariek baloia ostikoz jo, eskuez eraman, babestu edo pasatu egingo dute. Baina, zer esan nahi du inklusiboa izateak?

"Errugbi inklusiboa bi hitz errepikakor dira. Errugbia berez baita inklusiboa", azaldu digu Mikel Epalza jokalaria eta entrenatzaile izandakoak. "Nik hainbat alderdi politikotako jendearekin jokatu dut; altuak edo baxuak; gizenak edo argalak. Errespetu faltarik ez dagoen bitartean, zelaian denok onartzen dugu aniztasuna. Hori da errugbiaren aberastasuna", aitortu digu Epalzak.

Errugbi inklusiboa 2012. urtean sortu zuten. Izan ere, pertsona bera zen Gaztedi errugbi taldeko jokalaria eta Down sindromedunen elkarteko hezitzaile. Berak proposatu zuen Down sindromea zutenekin errugbi-entrenamendu bat egitea eta horrelaxe jarri zen martxan Gasteizen errugbi inklusiboa.

"JOKALARIEN ARTEKO HARREMANA IKUSGARRIA DA"

Aritz Gurrutxaga Down sindromea duen 25 urteko gazte bat da. Errugbia oso garrantzitsua da berarentzat, eta, hitz hori entzuten duen bakoitzean, urduri jartzen

da. Horixe azaldu digu bere aitak, Jose Manuel Gurrutxagak: "Jokalarien artean errugbiagatik sortu den harremana ikusgarria da, lehenago Aritzek ez zuen horretarako aukerarik. Bera bakarrik ez, gu ere beti gaude prest berarekin joateko".

Down sindromedunetz gain, bestelako gaixotasunak dituztenak ere topatuko ditugu Gasteizko taldean. "Autismoa duen pertsona bat baino errazago identifikatzen dugu Down sindromea duena. Horregatik, adimen-urritasun hori dutenekin bakarrik lotu izan da errugbi inklusiboa, baina errealitatean aukera asko eskaintzen ditu", azaldu digu Epalzak.

Entrenamendu-saio bat bezala hasi zena asteroko errutina bilakatu da gaur egun. Aritzen aitak esan digunez, ez nolanahikoa, gainera: "Eguraldi txarrarekin elkartu eta entrenatzea ezinezkoa bada, hirugarren denborara joaten gara zuzenean. Hau da, zerbait jan eta edatera".

TXAPELKETAK

Euskal Herrian Gaztedi ez da errugbi inklusiboan jokatzeko aukera eskaintzen duen talde bakarra. Izan ere, Getxon, Hernanin eta Bilbon ere badaude taldeak. "Gure artean topaketak egiten ditugu, baina asegururik aurkitzen ez dugunez, zailtasunak ditugu. Federazioa eta klubak horretan lanean ari gara", kontatu digu Epalzak.

Gainera, 2017ko Munduko Errugbi Inklusiboaren Txapelketa Gasteizen izan da abuztuan. "Polita izan da, baina duela bi urte Bradfordera, Ingalaterrara, joan ginen eta hangoa ahaztezina izan zen: giroa, zirrarak, harremanak...", azaldu digu Aritzen aitak. Biak elkarrekin joan ziren: "Pena dut emazteak eta alabak lanagatik etortzerik izan ez zutelako. Bertan bizitakoa azaltzea ezinezkoa da: negarrez joaten nintzen ohera gauero". Orain Aritzen aitak eta arreba ere errugbian jokatzen dute.

ONURAK

Errugbiaren bidez, guztiek aberastasun berdina jasotzen dutela uste du Epalzak: "Ez dago desberdintasun handirik. Hala ere, egia da gu zerotik abiatzen garela, eta haiek, berriz, bost zero azpitik dute abiapuntu. Zergatik? Auzoko saskibaloi taldean edo ikastetxeko futbol taldean jokatzeko ezezkoa eman zaielako beti... Beraz, zerora artekoa irabazten dute, eta ondoren guk adina".

Errugbia inklusiboa den bezala, beste kiroletan ere posible dela uste dute gure bi protagonistek. Baina oraingoz behintzat ez dugu futbol inklusiborik, saskibaloi inklusiborik edo eskubaloi inklusiborik ezagutzen. Horretara iritsiko garela uste duzu?

Errugbia zergatik da desberdina? Ezagutzen duzu antzeko esperientzia inklusiborik?

Jose Manuel Gurrutxagak talde inklusiboan eta beteranoenean jokatzen du gaur egun.

Aukeratu erantzun zuzena

Zein da Epalzarentzat errugbiaren aberastasuna?

- ☐ Zelaitik kanpo jokalaria guztiek onartzen dutela jende-aniztasuna.
- ☐ Zelaian jokalaria guztiek onartzen dutela jende-aniztasuna.
- ☐ Zelaia barruan eta zelaitik kanpo jokalaria guztiek onartzen dutela jende-aniztasuna.

Zer da errugbia Aritz Gurrutxagarentzat?

- ☐ Errugbia hitza entzuten duenean, Aritz urduri jartzen da, zirraren eraginez.
- ☐ Aritz jokatzera urduri jartzen da, baita bere familia ere.
- ☐ Aritzentzat espazio berri bat da eta errugbiak lasaitu egiten du.

Errugbi inklusiboan nork har dezake parte?

- ☐ Down sindromea dutenek har dezakete parte.
- ☐ Down sindromea dutenek eta autismoa dutenek har dezakete parte.
- ☐ Hainbat adimen-urritasun biltzen ditu errugbi inklusiboak, ez soilik autismoa eta Down sindromea.

Zer da errugbiaren kasuan hirugarren denbora?

- ☐ Talde bakoitzak bere taktikak adosteko tarte.
- ☐ Zelaian elkar agurtzeko tarte.
- ☐ Zelaitik irten eta zerbait jan edo edateko tarte.

Zer esan du Aritzen aitak Gasteizen antolatutako txapelketari buruz?

- ☐ Berak Bradfordekoa duela gogoan, familia osoa joan zelako.
- ☐ Berarentzat inoiz bizitako txapelketarik bereziena izan zela.
- ☐ Berarentzat Bradfordekoa bereziagoa izan zela, lehenengoa izan zelako.

Zer desberdintasun dago errugbi inklusiboko jokalariek edo errugbiko jokalariek jasotzen dutenaren artean?

- ☐ Ez dago desberdintasunik, abiapuntua soilik da desberdina.
- ☐ Ez dago desberdintasunik, helburua soilik da desberdina.
- ☐ Ez dago desberdintasunik, edozein kiroletan gertatzen den berdina gertatzen da.

Badago beste kirol inklusiborik?

- ☐ Ez, ez dute horretarako asmorik.
- ☐ Bai, kirol guztietan dago modalitate hori.
- ☐ Ez, baina guztiak izan daitezkeela uste dute gure protagonistek.

Lotu esanahiarekin

Testua irakurri ostean, hiztegia landuko dugu. Lotu behean dituzun hitzak dagokien esanahiekin:

ANIZTASUNA

IKUSGARRIA

ADIMEN-URRITASUNA

NOLANAHIKOA

ZIRRARA

ESPECTACULAR

EMOCIÓN

DEFICIENCIA MENTAL

DIVERSIDAD

DE CUALQUIER TIPO

Eta zuk?

- Zure ustez, zergatik da errugbia inklusiboa? Eta beste kirolak zergatik ez?
- Zer egin beharko litzateke futbol inklusiboa edo eskubaloia inklusiboa martxan jartzeko?
- Horrelako ekimen batean parte hartuko zenuke? Zergatik?

Zuzenketa-orria

Ikusi bideoa

1. Galdera erraz eta argi bat egin genuen: zergatik ez?
2. Aritz 21-22 urterekin hasi zen, eta orain 25 urte ditu.
3. Gu zerotik irteten bagara, haiek bost zero azpitik.
4. Ni eta Aritz joan ginen, emazteak eta alabak lana zeukatelako.
5. Gauero ohera joaten nintzenean, negar egiten nuen.

Irakurri testua

Mikel Epalzarentzat zer da errugbi inklusiboa?

- ✓ Berarentzat errugbiak inklusiboa esan nahi du.

Zein da Epalzarentzat errugbiaren aberastasuna?

- ✓ Zelaian jokalaria guztiek onartzen dutela jende-aniztasuna.

Zer da errugbia Aritz Gurrutxagarentzat?

- ✓ Errugbia hitza entzuten duenean, Aritz urduri jartzen da, zirrararen eraginez.

Errugbi inklusiboan nork har dezake parte?

- ✓ Hainbat adimen-urritasun biltzen ditu errugbi inklusiboak, ez soilik autismoa eta Down sindromea.

Zer da errugbiaren kasuan hirugarren denbora?

- ✓ Zelaitik irten eta zerbait jan edo edateko tarteak.

Zer esan du Aritzen aitzak Gasteizen antolatutako txapelketari buruz?

- ✓ Berarentzat Bradfordekoka bereziagoa izan zela, lehenengoa izan zelako.

Zer desberdintasun dago errugbi inklusiboko jokalariek edo errugbiko jokalariek jasotzen dutenaren artean?

- ✓ Ez dago desberdintasunik, abiapuntua soilik da desberdina.

Badago beste kirol inklusiborik?

- ✓ Ez, baina guztiak izan daitezkeela uste dute gure protagonistek.

Lotu esanahiarekin

ANIZTASUNA

IKUSGARRIA

ADIMEN-URRITASUNA

NOLANAHIKOA

ZIRRARA

DIVERSIDAD

ESPECTACULAR

DEFICIENCIA MENTAL

DE CUALQUIER TIPO

EMOCIÓN

Transkripzioa

1. Zer da errugbi inklusiboa?

MIKEL EPALZA: Berez bi hitz errepikakor dira, zeren berez errugbia bada barneratzailea (inklusiboa). Baina beno, zer gertatzen da? Momentu batean ikusi genuela gizartean badagoela gizarteko zati bat ez daukana errugbian aritzeko edo kirolean aritzeko guk ditugun eskubide berdinak. Eta orduan, galdera erraz eta nahiko argi bat egin genuen: zergatik ez?. Eta inork ez zeukan erantzunik. Eta orduan saiatu ginen, ondo irten zen eta horretan gabilta. Eta gustatzen zaie, guri bezala. Beraiek daukaten errugbiaren beharra da nik daukadanaren beharraren bestekoa.

JOSE MANUEL GURRUTXAGA: Aritzentzako (Aritzentzat) errugbi entzuten duenean hitza ja, bera ja adi jartzen da, urduri, ea zer egin behar dugun, ea nora joan behar dugun, zer egin behar dugun... Eta esaten dizut, batez ere da hori: hirugarren denbora, denon artean egotea, bazkaltzen, zerbait pikatzen, entrenamendua eta gero tabernara joan... Harreman hori beraientzako (beraientzat) izan da... Eta bueno, guretzako (guretzat) ere, familiarentzako (familiarentzat) ere ikustea hori... Aritz hasi zen, orain dauzka 25 urte, baina 21-22 urterekin hasi zen, eta orain arte lortu gabe zegoen. Gure bizian behintzat hori lortu gabe zegoen. Eta guretzako (guretzat) da, guretzat ere zerbait dagoenean errugbiarentzat denok jartzen gara benga, pum, benga, nora joan behar dugu, zer egin behar dugu... Ez dugu denbora galtzen ezertarako.

2. Partaideek zer onura dituzte?

MIKEL EPALZA: Aberastasuna? Guretzako (guretzat) errugbiak ematen digun berdina. Zer gertatzen da? Gu Otik irteten bagara, beraiek irteten dira -5etik. Zeren beti ezezkoa eman zaie, beti arazoak eduki dituzte auzoko saskibalo taldean sartzeko, dela, ez dakit, eskolako futbol taldean ere sartzen ez baziren hobeto... Eta horrelako gauzak. Orduan beraiek hasten dira -5etik. Irabazten dute Orainokoa eta gero, guri ematen zaigun guztia.

3. 2015ean Ingalaterran Munduko Errugbi Inklusiboko txapelketan egon zineten...

JOSE MANUEL GURRUTXAGA: Baina han sortu zen giroa, emozioak (zirrarak), harremanak... Taldeko jendearekin eta dena izan zen... Ni etxetik bakarrik joan nintzen Aritzekin, zeren nire emaztea eta alaba ez ziren joan lanagatio (lanagatik), eta nik daukadan pena bakarra hori da: beraiek ez joatea hori bizitzeko. (Zergatik) nik pasatu nuen bost egun gau guztietan ohera joaten nintzenean, negar batean. (Zergatik) han bizi nuena esaten dizut, nik hori kontatzeko, ni saiatu naiz nire emazteari eta alabari kontatzeko (kontatzen) baina beti esaten nien: "Ez da posible, nik bizi dudana ez da posible kontatzea! Kontatzea bai, baina zuek barruan ezin duzue bizi hori, ezin da".